

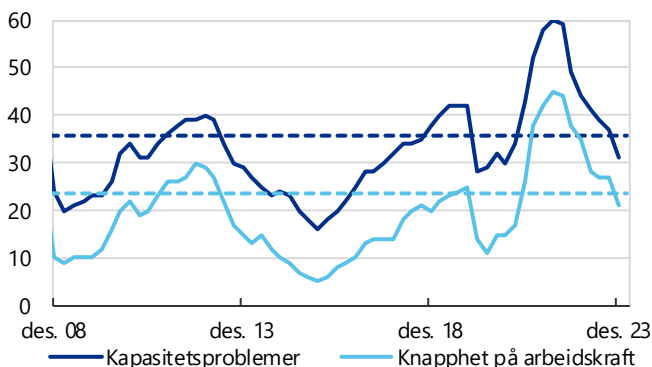
Mandag publiseres **konsumprisindeksen for februar**. I januar var prisveksten 4,7 prosent år/år, mens kjerneinflasjonen (KPI-JAE) var 5,3 prosent år/år. Normalt stiger prisene med rundt 0,5 prosent fra januar til februar. Konsensus er at inflasjonsraten stiger til 4,9 prosent år/år mens kjerneinflasjonen holdes uendret på 5,3 prosent år/år.

Samme dag publiseres **NHOs Økonomisk overblikk** for første kvartal, med anslag for norsk og internasjonal økonomi, samt Næringslivets økonomibarometer med bedriftenes vurderinger av situasjonen og utsiktene fremover. I temadelen omtaler vi hvordan digitalisering og kunstig intelligens har bidratt til produktivitetsvekst, og hva slags gevinster vi kan vente av denne teknologien fremover.

Torsdag kommer **Norges Banks regionale nettverk for første kvartal**. Regionalt nettverk gir bl.a. indikasjon på lønns- og prispresset i økonomien, og er et element i beslutningsgrunnlaget for Norges Banks rentesetting. Kapasitetsutnyttningen i norsk økonomi har avtatt. Andelen bedrifter med kapasitetsproblemer og mangel på arbeidskraft har falt i halvannet år og var i fjerde kvartal i fjor litt lavere enn det langsiktige gjennomsnittet, jf. figuren under. Et flertall svarte da at de ventet lavere produksjon i første kvartal. Dårligst var utsiktene i bygg og anlegg, hvor bedriftene ventet en nedgang i produksjonen på 1,7 prosent kvartal/kvartal. Vår egen medlemsundersøkelse viser at utsiktene generelt har bedret seg i de siste månedene. Det kan peke mot økning i produksjonsutsiktene også i regionalt nettverk. Nettverket forventet i fjerde kvartal en årslønnsvekst i 2024 på 4,5 prosent. Til sammenlikning anslo næringslederne i Norges Banks forventningsundersøkelse da en lønnsvekst på 4,2 prosent i 2024, men jekket det opp til 4,7 prosent i første kvartal - begge deler lavere enn Norges Banks anslag på 5 prosent i Pengepolitisk rapport fra desember.

Norge: Kapasitetsproblemer*

Prosent som svarer bekreftende

*Andel kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen.

Kilde: LSEG Datastream / Norges Banks regionale nettverk / NHO

Dårlige utsikter i bygg og anlegg avspeiler sviktende etterspørsel, men også økte kostnader. Ifølge **SSBs byggekostnadsindeks** har kostnadene for nybygg lagt på seg hele 31 prosent siden før pandemien. Etter en liten

avmatning, har kostnadsveksten igjen tatt seg opp de siste månedene. I januar var tolv månedersveksten i byggekostnadene for både boligblokker og eneboliger i tre rundt 3½ prosent. Torsdagens tall vil vise om kostnadsveksten tiltok ytterligere i februar.

Torsdag kommer også Boligprodusentenes Forenings tall for **igangsettingen av nye boliger i februar**. I januar falt igangsettinger med 17 prosent år/år. Fra forrige til siste tolv månedersperiode var nedgangen på 39 prosent. Få igangsettinger vil redusere tilbudet av nye boliger fremover, og kan gi økt prispres på sikt.

Fredag kommer **SSBs konjunkturrapport for første kvartal** med prognoser for norsk og internasjonal økonomi. I forrige konjunkturrapport anslo SSB en vekst i BNP Fastlands-Norge i 2024 på 0,9 prosent, om lag på linje med vårt eget anslag og betydelig sterkere enn Norges Bank som kun venter 0,1 prosent vekst i år.

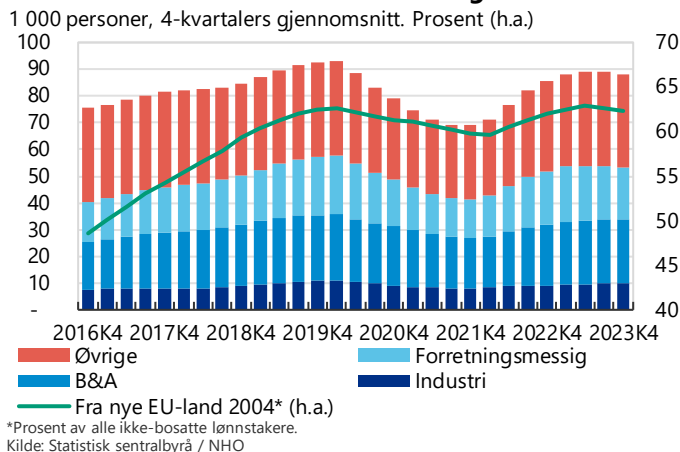
Av internasjonale nøkkeltall kommer **svensk inflasjon for februar** på torsdag. I januar var prisveksten 5,4 prosent år/år. Inflasjonen i januar var høyere enn måneden før, først og fremst som følge av økte boligkostnader. Den svenske sentralbanken ser hovedsakelig på KPIF-indeksen, som er prisvekst med faste rentekostnader. Denne indeksen viser om lag samme utvikling som KPI, men vekstratene er lavere. KPIF utenom energi vokste i januar 4,4 prosent år/år, mens det i februar ventes at veksten avtar til 3,5 prosent år/år.

Hallvard Mørck

Kalender		Sist	Nå
Man-ons	Regjeringens budsjettkonferanse		
Man 0800	NOR: KPI feb	4,7%	4,9%
Man 1000	NHOs Økonomisk overblikk 1/2024		
Tir 0630	SWE: Registrert ledighet, feb	6,8%	
Tir 0800	UK: Arbeidsledighet, jan	3,8%	3,8%
Tir 1330	US: KPI, feb	3,9%	3,7%
Ons 0800	UK: BNP, jan	-0,1%	0,2%
Ons 0800	UK: Industriproduksjon, feb	0,8%	0,0%
Ons 1100	ØMU: Industriproduksjon, feb		
Tor 0800	NOR: Byggekostnadsindeks, feb		
Tor 0800	SWE: KPI, feb	5,4%	4,7%
Tor 1000	NOR: Regionalt nettverk 1/2024		
Tor 1000	NOR: Nyboligtall, feb		
Tor 1330	US: Detaljhandel, feb	-0,8%	0,7%
Fre 0800	SWE: Arbeidsledighet AKU, feb	8,2%	
Fre 0900	NOR: SSBs konjunkturrapport for 1. kvartal		
Fre 1415	US: Industriproduksjon, feb	-0,1%	0,0%
Fre 1500	US: UoM, forbrukertillit	76,9	76,6

Jobbinnvandringen til Norge består av (i) ikke-bosatte lønntakere på korttidsopphold og (ii) bosatte arbeidsinnvandrere. Førstnevnte gruppe er personer som jobber og oppholder seg i Norge i mindre enn 6 måneder. I fjor utgjorde disse nesten 90 000 lønntakere, tilsvarende 3¼ prosent av alle lønntakere. Denne gruppen er mer påvirket av konjunkturutviklingen enn bosatte arbeidsinnvandrere. Dels skyldes dette at ikke-bosatte har en svakere tilknytning til det norske arbeidsmarkedet enn bosatte arbeidsinnvandrere, dels at brorparten av ikke-bosatte lønntakere jobber i konjunkturutsatte næringer som industri, bygg og anlegg og forretningsmessig tjenesteyting (som omfatter bemanningsforetak), jf. figuren under. Svak aktivitetsutvikling i industrien og bråstopp i boligangsettingen vil derfor kunne påvirke strømmen av arbeidstakere på korttidsopphold.

Ikke-bosatte lønntakere etter næring

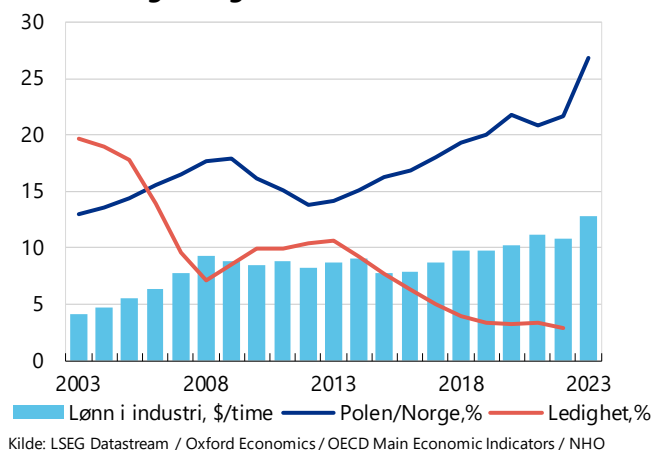
De siste 20 årene har antallet arbeidstakere på korttidsopphold økt mye. Særlig har økningen vært stor fra nye EU-land etter 2004, som i hovedsak består av øst-europeiske land. I Norge økte antallet ikke-bosatte lønntakere fra de nye EU-landene fra drøyt 1 500 i 2003 til nesten 55 000 i fjor. Av disse har om lag 9 av 10 kommet fra Polen og Baltikum, og rundt 40 000 har vært ansatt i industri, bygg og anlegg eller vært utleid fra bemanningsforetak. Arbeidsinnvandring fra Øst-Europa har følgelig vært en viktig kilde for arbeidskraft i disse næringene, og har gjort det mulig å øke kapasiteten og ta unna og "jevne ut" produksjons- og konjunkturtoppene.

Utviklingen i korttidsinnvandringen fremover vil avhenge av flere faktorer. For det første påvirkes arbeidsinnvandringen av den økonomiske aktivitetsutviklingen. Fastlands-BNP anslås å vokse 1 prosent i 2024, vel ½ prosentenheter lavere enn normal marsjfart. Aktiviteten tynges særlig av byggenæringen. Lavere sysselsetting i næringen vil også treffe de mange øst-europeiske korttidsinnvandrerne i næringen, og vil kunne dempe arbeidsinnvandringen fremover. Marsjarten i flere av de øst-europeiske landene er dessuten vesentlig

høyere. Eksempelvis anslår IMF at Polens økonomi i gjennomsnitt vil legge på seg 3 prosent i året de neste fem årene.

For det andre spiller situasjonen i arbeidsmarkedet i pendlernes hjemland inn. Arbeidsledigheten i Øst-Europa er lav. I Polen var AKU-ledigheten lave 2¼ prosent i januar, mot 19 prosent i 2004. Høyere lønnsvekst i Polen enn i Norge har bidratt til å redusere lønnsgapet de siste 20 årene, jf. figuren under. Når det er lett å få jobb i hjemlandet og den betaler bedre enn før, øker terskelen for å utvandre.

Polen: Ledighet og lønn

For det tredje påvirkes arbeidsinnvandringen av demografiske trender. Også befolkningene i Øst-Europa grår. Ifølge FNs befolkningsfremskrivninger ventes befolkningen i arbeidsfør alder (20–64 år) i Polen og Baltikum å krympe fremover. Det gjelder også de yngre aldersgruppene (25–44 år), som er mer tilbøyelige til å pendle og utvandre. Færre folk betyr færre arbeidsinnvandrere, alt annet like. I en minkende befolkning må tilbøyeligheten til å utvandre øke for at antallet arbeidsinnvandrere skal opprettholdes eller øke.

For det fjerde påvirker valutakursen attraktiviteten ved å jobbe i Norge. Mens en polsk arbeider satt igjen med 0,54 zloty for hver opptjente krone i 2004, satt hen igjen med 0,38 zloty per krone i februar 2024, dvs. om lag 30 prosent mindre. Målt i felles valuta var likevel time-lønna i Norge nesten fire ganger høyere enn i Polen i 2023. Men i 2004 var norsk lønnsnivå åtte ganger høyere. Selv om det er penger å hente på å ta en jobb i Norge, er det altså adskillig mindre gunstig enn før.

Bård Ola Tjønneland

Område samfunnsøkonomi		
E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.ese@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
nina.lillelien@nho.no	Energi/klima	930 23 098
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi, arb.marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705